

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

6 septembrie 2012*

„Libertatea de stabilire — Legislație fiscală — Impozit pe profit — Degrevare fiscală — Legislație națională care exclude transferul pierderilor înregistrate pe teritoriul național de un sediu permanent nerezident al unei societăți stabilite într-un alt stat membru către o societate care face parte din același grup stabilită pe teritoriul național”

În cauza C-18/11,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber) (Regatul Unit), prin decizia din 17 decembrie 2010, primită de Curte la 12 ianuarie 2011, în procedura

The Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs

împotriva

Philips Electronics UK Ltd,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul J.-C. Bonichot (raportor), președinte de cameră, doamna A. Prechal, domnii K. Schiemann, L. Bay Larsen și E. Jarašiūnas, judecători,

avocat general: doamna J. Kokott,

grefier: doamna L. Hewlett, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 16 februarie 2012,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Philips Electronics UK Ltd, de D. Milne, QC, și de D. Jowell, barrister;
- pentru guvernul Regatului Unit, de S. Hathaway, în calitate de agent, asistat de K. Bacon, barrister;
- pentru guvernul danez, de C. Vang, în calitate de agent;
- pentru Comisia Europeană, de W. Mölls și de R. Lyal, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 19 aprilie 2012,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: engleza.

Hotărâre

- 1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolelor 43 CE și 48 CE.
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Philips Electronics UK Ltd (denumită în continuare „Philips Electronics UK”), pe de o parte, și Commissioners for Her Majesty’s Revenue & Customs, pe de altă parte, în legătură cu aplicarea legislației privind degrevarea la nivelul grupului acordată anumitor societăți membre ale unui consorțiu.

Cadrul juridic național

- 3 Legea din 1998 privind impozitele pe venit și pe profit (Income and Corporation Taxes Act 1988), în versiunea aplicabilă în acțiunea principală (denumită în continuare „ICTA”), prevede la articolul 402:

„(1) Sub rezerva dispozițiilor prezentului capitol și ale articolului 492 alineatul (8) și în conformitate cu acestea, degrevarea aferentă pierderilor comerciale și alte sume eligibile pentru o degrevare de la plata impozitului pe profit pot fi cesionate de o societate (denumită în continuare «societatea cedentă») în cazurile prevăzute la alineatele (2) și (3) de mai jos și pot conduce la dreptul, în favoarea unei alte societăți (denumită în continuare «societatea solicitantă»), la cererea acesteia, la o degrevare de la plata impozitului pe profit, denumită «degrevare la nivelul grupului» («group relief»).

[...]

(3) Degrevarea la nivelul grupului poate avea de asemenea loc între o societate cedentă și o societate solicitantă [...] atunci când una dintre acestea este membră a unui grup de societăți, iar cealaltă este deținută de un consorțiu și o altă societate este membră atât a grupului, cât și a consorțiului. Cererea formulată în temeiul prezentului alineat este denumită «cerere la nivel de consorțiu».

(3A) Degrevarea la nivelul grupului nu este posibilă decât dacă atât societatea cedentă, cât și societatea solicitantă îndeplinesc condiția următoare.

(3B) Condiția este ca societatea să fie rezidentă în Regatul Unit sau să fie o societate nerezidentă care să desfășoare o activitate comercială în Regatul Unit prin intermediul unui sediu permanent.

[...]

(6) Suma plătită în schimbul unei degrevări la nivelul grupului

- (a) nu este luată în considerare în calculul profiturilor și al pierderilor niciuneia dintre societăți, în vederea stabilirii impozitului pe profit, și
- (b) nu este considerată, în sensul [Corporation Tax Acts], drept o distribuire sau o impozitare a venitului;

în prezentul alineat, «suma plătită în schimbul unei degrevări la nivelul grupului» reprezintă plata efectuată societății cedente de către societatea solicitantă în temeiul unui acord pe care acestea l-au încheiat cu privire la un quantum cesionat prin intermediul unei degrevări la nivelul grupului, iar această sumă nu depășește quantumul cesionat.”

4 Articolul 403D din ICTA prevede:

„(1) Într-o perioadă contabilă, pot constitui, în sensul prezentului capitol, sume care reprezintă pierderi și alte sume care pot fi cesionate sub forma unei degrevări la nivelul grupului de către o societate nerezidentă numai pierderile sau alte sume care

- (a) pot proveni din activități desfășurate de această societate și care au generat în perioada respectivă venituri și câștiguri care sunt sau (dacă ar exista) ar fi incluse în calculul profiturilor impozabile ale societății aferente perioadei în cauză în vederea aplicării impozitului pe profit;
- (b) nu provin din activități ale societății care sunt scutite de impozitul pe profit aferent acestei perioade în temeiul oricărui acord cu privire la evitarea dublei impunerii și

[...]

- (i) [nicio parte] din pierderea respectivă sau din altă sumă sau
- (ii) din orice sumă inclusă în calculul acesteia,

nu corespunde cu sau nu este reprezentată în orice sumă care, în vederea stabilirii unui impozit datorat în străinătate, este deductibilă (în orice perioadă) sau poate fi în alt mod scăzută din profiturile care nu sunt obținute în Regatul Unit [«non-UK profits»] de societatea respectivă sau de orice altă persoană.

[...]

(3) În prezentul articol, «profiturile care nu sunt obținute în Regatul Unit» [«non-UK profits»] reprezintă, în raport cu orice persoană, sumele care

- (a) sunt considerate, în vederea stabilirii unui impozit datorat în străinătate, ca fiind cuantumul profiturilor, al veniturilor sau al câștigurilor pentru care (după aplicarea deducerilor) persoana respectivă trebuie să plătească impozitul menționat și
- (b) nu corespund cu și nu sunt reprezentate în profiturile totale (ale persoanei respective sau ale oricărei alte persoane) aferente unei perioade contabile,

sau sumele luate în considerare pentru calcularea unor astfel de cantumuri.

[...]

(6) În prezentul articol nu se va ține cont de legislația altei țări decât Regatul Unit [al Marii Britanii și Irlandei de Nord] care, pentru aplicarea unui impozit datorat în străinătate, condiționează deductibilitatea unei sume de faptul dacă aceasta este sau nu este deductibilă în vederea aplicării impozitului în Regatul Unit.

[...]”

5 Pe de altă parte, articolul 406 alineatul (2) din ICTA prevede:

„Conform alineatelor (3) și (4) de mai jos, în cazul în care societatea de legătură poate (independent de orice deficit de profit) introduce o cerere la nivel de consorțiu cu privire la o pierdere sau la altă sumă deductibilă aferentă unei perioade contabile determinate a unei societăți membre a consorțiului, un membru al grupului poate introduce orice cerere la nivel de consorțiu care ar putea fi introdusă de

societatea de legătură, iar în cazul în care societatea solicitantă este un membru al grupului, fracțiunea relevantă în sensul secțiunii 403C este identică cu fracțiunea care ar fi luată în considerare dacă societatea solicitantă ar fi societatea de legătură.”

Acțiunea principală și întrebările preliminare

- 6 Philips Electronics UK est o societate care are reședința fiscală în Regatul Unit. Aceasta face parte din grupul Philips, la conducerea căruia se află o societate-mamă stabilită în Țările de Jos. Societatea-mamă a constituit împreună cu grupul sud-coreean LG Electronics o întreprindere comună. Această întreprindere comună are o filială olandeză, LG Philips Displays Netherlands BV, (denumită în continuare „LG.PD Netherlands”), care are un sediu permanent în Regatul Unit.
- 7 Philips Electronics UK a urmărit să impute asupra profitului propriu o parte din pierderile înregistrate de sediul permanent stabilit în Regatul Unit al LG.PD Netherlands aferente exercițiilor financiare 2001-2004.
- 8 Cererea sa a fost respinsă de autoritățile fiscale din Regatul Unit în special pentru motivul că pierderile LG.PD Netherlands puteau fi imputate asupra profitului acesteia din urmă în Țările de Jos. Acest motiv a fost între altele contestat la First-tier Tribunal (Tax Chamber).
- 9 First-tier Tribunal (Tax Chamber) a dat câștig de cauză societății Philips Electronics UK. În acest caz, autoritățile fiscale din Regatul Unit au declarat apel la Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber).
- 10 Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) În ipoteza în care un stat membru (precum Regatul Unit) include în baza sa de impozitare profitul și pierderile unei societăți care este înregistrată și are reședința fiscală în alt stat membru (precum Țările de Jos), în măsura în care profitul respectiv este obținut dintr-o activitate desfășurată în Regatul Unit de societatea din Țările de Jos prin intermediul unui sediu permanent situat în Regatul Unit, faptul că Regatul Unit se opune cesionării pierderilor înregistrate în Regatul Unit de un sediu permanent situat în Regatul Unit al unei societăți nerezidente în Regatul Unit către o societate din Regatul Unit printr-o degrevare la nivelul grupului, atunci când orice parte a acestor pierderi sau orice sumă avută în vedere pentru calculul acestora «corespunde cu sau este reprezentată de orice sumă care, în vederea aplicării unui impozit datorat în străinătate, este deductibilă (în orice perioadă) sau poate fi în alt mod scăzută din profitul care nu este obținut în Regatul Unit de societatea respectivă sau de orice persoană», și anume faptul de a permite cesionarea pierderilor înregistrate în Regatul Unit în cazul unui sediu permanent situat în Regatul Unit doar dacă este evident că, la momentul cererii, nu poate exista nicio altă deducere sau scutire în niciun alt stat din afara Regatului Unit (inclusiv orice alt stat membru, precum Țările de Jos), nefiind suficient că degrevarea disponibilă în afara Regatului Unit nu a fost de fapt solicitată, și în împrejurări în care nu există condiții echivalente aplicabile cesionării pierderilor înregistrate în Regatul Unit de o societate rezidentă în Regatul Unit, constituie o restricție privind libertatea de stabilire în Regatul Unit a unui resortisant al unui stat membru potrivit articolului 49 TFUE ([fostul] articol 43 CE)?

2) În cazul unui răspuns afirmativ, această restricție poate fi justificată:

- a) exclusiv pe baza necesității de a evita dubla utilizare a pierderilor sau
- b) exclusiv pe baza necesității de a menține repartizarea echilibrată a competenței de impozitare între statele membre sau

- c) atât pe baza necesității de a menține repartizarea echilibrată a competenței de impozitare între statele membre, cât și pe baza necesității de a evita dubla utilizare a pierderilor?
- 3) În cazul unui răspuns afirmativ, restricția este proporțională cu o astfel de justificare sau cu astfel de justificări?
- 4) În ipoteza în care nu se justifică nicio restricție asupra drepturilor societății din Țările de Jos sau în măsura în care aceasta nu este proporțională cu nicio justificare, dreptul Uniunii [...] impune Regatului Unit să acorde societății din Regatul Unit o compensare precum dreptul de a solicita o degrevare la nivelul grupului imputabilă asupra profitului acesteia?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

- 11 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 43 CE trebuie interpretat în sensul că faptul ca o legislație națională să supună unei condiții constând în imposibilitatea utilizării pierderilor în vederea stabilirii unui impozit datorat în străinătate posibilitatea de a transfera către o societate rezidentă, prin intermediul unei degrevări la nivelul grupului, pierderile înregistrate în statul membru respectiv de sediul permanent al unei societăți nerezidente, în timp ce transferul pierderilor înregistrate în acest stat membru de o societate rezidentă nu este supus niciunei condiții echivalente, constituie o restricție privind libertatea unei societăți nerezidente de a se stabili într-un alt stat membru.
- 12 Libertatea de stabilire, pe care articolul 43 CE o recunoaște resortisanților Uniunii și care presupune accesul acestora la activitățile independente și exercitarea acestora, precum și constituirea și administrarea întreprinderilor în aceleași condiții cu cele definite pentru resortisanții proprii de legislația statului membru de stabilire, cuprinde, potrivit articolului 43 CE, în ceea ce privește societățile constituite în conformitate cu legislația unui stat membru și având sediul social, administrația centrală sau locul principal de desfășurare a activității în cadrul Comunității, dreptul de a-și desfășura activitatea în statul membru respectiv prin intermediul unei filiale, al unei sucursale sau al unei agenții (Hotărârea din 21 septembrie 1999, Saint-Gobain ZN, C-307/97, Rec., p. I-6161, punctul 35, și Hotărârea din 13 decembrie 2005, Marks & Spencer, C-446/03, Rec., p. I-10837, punctul 30).
- 13 Întrucât articolul 43 primul paragraf a doua teză CE lasă în mod expres posibilitatea operatorilor economici de a alege liber forma juridică adecvată pentru desfășurarea activităților lor în alt stat membru, această alegere liberă nu trebuie să fie limitată prin dispoziții fiscale discriminatorii (Hotărârea din 28 ianuarie 1986, Comisia/Franța, 270/83, Rec., p. 273, punctul 22).
- 14 Astfel, libertatea de a alege forma juridică adecvată pentru desfășurarea activităților într-un alt stat membru are în special ca obiect crearea posibilității pentru societățile cu sediul într-un stat membru de a deschide o sucursală într-un alt stat membru pentru a-și desfășura activitatea în acest din urmă stat în aceleași condiții ca acelea care se aplică filialelor (Hotărârea din 23 februarie 2006, CLT-UFA, C-253/03, Rec., p. I-1831, punctul 15).
- 15 În această privință, o legislație precum cea în discuție în acțiunea principală supune anumitor condiții posibilitatea de a transfera către o societate rezidentă, prin intermediul unei degrevări la nivelul grupului, anumite pierderi înregistrate în statul membru respectiv de sediul permanent unei societăți nerezidente, în timp ce transferul pierderilor înregistrate în acest stat membru de o societate rezidentă nu este supus niciunei condiții echivalente.

- 16 O astfel de diferență de tratament face mai puțin atractivă pentru societățile care au sediul în alte state membre exercitarea libertății de stabilire prin intermediul unui sediu permanent. Rezultă din aceasta că o legislație națională precum cea în discuție în acțiunea principală limitează libertatea de a alege forma juridică adecvată pentru desfășurarea unor activități într-un alt stat membru.
- 17 Pentru ca o astfel de diferență de tratament să fie compatibilă cu dispozițiile Tratatului CE privind libertatea de stabilire, trebuie ca aceasta să aibă în vedere situații care nu sunt comparabile în mod obiectiv sau să fie justificată de un motiv imperativ de interes general (a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 decembrie 2006, *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-446/04, Rec., p. I-11753, punctul 167). Analizarea caracterului comparabil al unei situații comunitare cu o situație internă trebuie să fie realizată ținând cont de obiectivul urmărit de dispozițiile naționale în cauză (Hotărârea din 25 februarie 2010, *X Holding*, C-337/08, Rep., p. I-1215, punctul 22).
- 18 Regatul Unit susține că situația unei societăți nerezidente care are doar un sediu permanent pe teritoriul național, care nu este impozitat decât în limita profitului obținut pe acest din urmă teritoriu, imputabil sediului permanent menționat, nu este comparabilă cu situația unei societăți rezidente care poate de altfel să fie filiala unei societăți-mamă nerezidente și care este impozitată asupra tuturor veniturilor sale.
- 19 Cu toate acestea, o asemenea analiză nu poate fi admisă. Astfel, situația unei societăți nerezidente care are doar un sediu permanent pe teritoriul național și situația unei societăți rezidente sunt, raportate la obiectivul unui regim fiscal precum cel în cauză în acțiunea principală, comparabile în mod obiectiv în măsura în care este vorba despre posibilitatea de a transfera, prin intermediul unei degrevări la nivelul grupului, pierderile înregistrate în Regatul Unit către o altă societate care face parte din acest grup.
- 20 În consecință, este necesar să se răspundă la prima întrebare că articolul 43 CE trebuie interpretat în sensul că faptul ca o legislație națională să supună unei condiții constând în imposibilitatea utilizării pierderilor în vederea stabilirii unui impozit datorat în străinătate posibilitatea de a transfera către o societate rezidentă, prin intermediul unei degrevări la nivelul grupului, pierderile înregistrate în statul membru respectiv de sediul permanent al societății nerezidente, în timp ce transferul pierderilor înregistrate în acest stat membru de o societate rezidentă nu este supus niciunei condiții echivalente, constituie o restricție privind libertatea unei societăți nerezidente de a se stabili într-un alt stat membru.

Cu privire la a doua întrebare

- 21 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă o restricție privind libertatea unei societăți nerezidente de a se stabili într-un alt stat membru, precum cea în discuție în acțiunea principală, poate fi justificată prin motive imperative de interes general întemeiate pe obiectivul care vizează evitarea unei duble luări în considerare a pierderilor, pe menținerea repartizării echilibrate a competenței de impozitare între statele membre sau pe aceste două justificări considerate împreună.
- 22 Rezultă dintr-o jurisprudență constantă că o restricție privind libertatea de stabilire poate fi admisă dacă se justifică prin motive imperative de interes general. În plus, în această ipoteză, ar trebui ca restricția să fie de natură să asigure realizarea obiectivului în cauză și să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea acestui obiectiv (Hotărârea *Marks & Spencer*, citată anterior, punctul 35).
- 23 Cu privire, în primul rând, la menținerea repartizării competenței de impozitare între statele membre, trebuie amintit că aceasta reprezintă un obiectiv legitim recunoscut de Curte (a se vedea în special Hotărârea din 29 noiembrie 2011, *National Grid Indus*, C-371/10, Rep., p. I-12273, punctul 45).

- 24 Astfel cum a evidențiat Curtea, acest obiectiv constă, între altele, în păstrarea simetriei dintre dreptul de a impozita profitul și posibilitatea de a deduce pierderile (a se vedea Hotărârea din 15 mai 2008, *Lidl Belgium*, C-414/06, Rep., p. I-3601, punctul 33).
- 25 Cu toate acestea, într-o situație precum cea în discuție în acțiunea principală, competența de impozitare a statului membru gazdă pe teritoriul căruia se desfășoară activitatea economică din care au rezultat pierderile sediului permanent nu este deloc afectată de posibilitatea transferării către o societate rezidentă, prin intermediul unei degrevări la nivelul grupului, a pierderilor înregistrate de un sediu permanent care este situat pe teritoriul statului membru menționat.
- 26 Această situație trebuie diferențiată de cea în care ar fi în discuție posibilitatea de a lua în considerare pierderile înregistrate într-un alt stat membru și care ar ține, cu acest titlu, de competența de impozitare a acestuia din urmă stat, și în care nu ar fi menținută simetria dintre dreptul de impozitare a profitului și posibilitatea deducerii pierderilor. Astfel, într-o situație precum cea în discuție în acțiunea principală, în care se ridică problema transferului către o societate rezidentă a pierderilor înregistrate de un sediu permanent situat pe teritoriul aceluiași stat membru, competența acestuia din urmă de a impozita eventualul profit care rezultă din activitatea desfășurată pe teritoriul său de sediu permanent nu este afectată.
- 27 Rezultă că statul membru gazdă pe teritoriul căruia se desfășoară activitatea economică din care au rezultat pierderile sediului permanent nu poate invoca, într-o situație precum cea în discuție în acțiunea principală, obiectivul de menținere a repartizării competenței de impozitare între statele membre pentru a justifica faptul că legislația sa națională supune unei condiții constând în imposibilitatea utilizării pierderilor în vederea stabilirii unui impozit datorat în străinătate posibilitatea de a transfera către o societate rezidentă, prin intermediul unei degrevări la nivelul grupului, pierderile înregistrate în statul membru respectiv de sediul permanent al unei societăți nerezidente, în timp ce transferul pierderilor înregistrate în acest stat membru de o societate rezidentă nu este supus niciunei condiții echivalente.
- 28 Cu privire, în al doilea rând, la obiectivul care vizează evitarea unei duble luări în considerare a pierderilor, trebuie arătat că, presupunând chiar că un astfel de motiv ar putea fi invocat în mod autonom, în orice caz, acesta nu ar putea fi invocat într-o ipoteză precum cea în discuție în acțiunea principală, cu scopul de a justifica legislația națională a statului membru gazdă.
- 29 Astfel, acțiunea principală are ca obiect aspectul dacă statul membru gazdă poate supune anumitor condiții posibilitatea de a transfera către o societate rezidentă, prin intermediul unei degrevări la nivelul grupului, pierderile înregistrate în statul membru respectiv de sediul permanent al unei societăți nerezidente, în timp ce transferul pierderilor înregistrate în acest stat membru de o societate rezidentă nu este supus niciunei condiții echivalente.
- 30 Într-o astfel de ipoteză, riscul ca aceste pierderi să fie luate în considerare în statul membru gazdă în care este situat sediul permanent și ca acestea să fie luate în considerare și în statul membru în care are sediul societatea nerezidentă nu are influență asupra competenței de impozitare a statului membru în care este situat sediul permanent.
- 31 Astfel cum arată avocatul general la punctul 49 și următoarele din concluzii, pierderile transferate în Regatul Unit de sediul permanent al LG.PD Netherlands către Philips Electronics UK, societate rezidentă stabilită în Regatul Unit, țin în orice caz de competența de impozitare a Regatului Unit. Această competență de impozitare nu este deloc repusă în discuție de împrejurarea că pierderile transferate ar putea fi luate în considerare, dacă este cazul, și în Țările de Jos.

- 32 În consecință, în împrejurări precum cele din acțiunea principală, obiectivul care vizează evitarea riscului unei duble luări în considerare a pierderilor nu poate, ca atare, să permită statului membru în care este situat sediul permanent să excludă luarea în considerare a pierderilor pentru motivul că acestea pot fi, pe de altă parte, utilizate în statul membru în care are sediul societatea nerezidentă.
- 33 Statul membru gazdă, pe teritoriul căruia este stabilit sediul permanent, nu poate, așadar, pentru a justifica legislația sa într-o situație precum cea în discuție în acțiunea principală și în niciun alt caz, să invoce în mod autonom riscul dublei luări în considerare a pierderilor.
- 34 Situația este aceeași, și pentru motivele expuse la punctele 23-33 din prezenta hotărâre, în raport cu un ansamblu de obiective care vizează menținerea unei repartizări echilibrate a competenței de impozitare între statele membre și evitarea dublei luări în considerare a pierderilor.
- 35 Rezultă din considerațiile de mai sus că la a doua întrebare trebuie să se răspundă în sensul că o restricție privind libertatea unei societăți nerezidente de a se stabili într-un alt stat membru, precum cea în discuție în acțiunea principală, nu poate fi justificată prin motive imperative de interes general întemeiate pe obiectivul care vizează evitarea unei duble luări în considerare a pierderilor, pe menținerea repartizării echilibrate a competenței de impozitare între statele membre sau pe aceste două justificări considerate împreună.

Cu privire la a treia întrebare

- 36 Având în vedere răspunsul formulat la a doua întrebare, nu este necesar să se răspundă la a treia întrebare.

Cu privire la a patra întrebare

- 37 Prin intermediul celei de a patra întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se determine care sunt consecințele pe care trebuie să le deducă din răspunsul formulat la a doua întrebare.
- 38 Reiese dintr-o jurisprudență constantă că orice instanță națională, fiind sesizată în cadrul competenței sale, are, în calitate de organ al unui stat membru, obligația, în temeiul principiului cooperării prevăzut la articolul 10 CE, să aplice integral dreptul Uniunii direct aplicabil și să protejeze drepturile pe care acesta le conferă particularilor, lăsând neaplicată orice dispoziție eventual contrară a legislației naționale, indiferent dacă aceasta este anterioară sau ulterioară normei din dreptul Uniunii (a se vedea în acest sens în special Hotărârea din 9 martie 1978, Simmenthal, 106/77, Rec., p. 629, punctele 16 și 21, și Hotărârea din 19 iunie 1990, Factortame și alții, C-213/89, Rec., p. I-2433, punctul 19).
- 39 În speță, nu are influență în această privință împrejurarea că nu contribuabilului, societate stabilită în Regatul Unit, i-a fost restrânsă în mod nejustificat libertatea de stabilire, ci societății nerezidente care are un sediu permanent în Regatul Unit. Pentru a fi efectivă, libertatea de stabilire trebuie să implice, într-o situație precum cea în discuție în acțiunea principală, și posibilitatea contribuabilului de a beneficia de degrevarea la nivelul grupului imputabilă asupra profitului său.
- 40 În consecință, trebuie să se răspundă la a patra întrebare că, într-o situație precum cea în discuție în acțiunea principală, instanța națională trebuie să lase neaplicate dispozițiile legislației naționale contrare articolului 43 CE.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 41 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

- 1) **Articolul 43 CE trebuie interpretat în sensul că faptul ca o legislație națională să supună unei condiții constând în imposibilitatea utilizării pierderilor în vederea stabilirii unui impozit datorat în străinătate posibilitatea de a transfera către o societate rezidentă, prin intermediul unei degrevări la nivelul grupului, pierderile înregistrate în statul membru respectiv de sediul permanent al societății nerezidente, în timp ce transferul pierderilor înregistrate în acest stat membru de o societate rezidentă nu este supus niciunei condiții echivalente, constituie o restricție privind libertatea unei societăți nerezidente de a se stabili într-un alt stat membru.**
- 2) **O restricție privind libertatea unei societăți nerezidente de a se stabili într-un alt stat membru, precum cea în discuție în acțiunea principală, nu poate fi justificată prin motive imperative de interes general întemeiate pe obiectivul care vizează evitarea unei duble luări în considerare a pierderilor, pe menținerea repartizării echilibrate a competenței de impozitare între statele membre sau pe aceste două justificări considerate împreună.**
- 3) **Într-o situație precum cea în discuție în acțiunea principală, instanța națională trebuie să lase neaplicate dispozițiile legislației naționale contrare articolului 43 CE.**

Semnături